



EVENEMENTEN

Het was een druk VVNK-voorjaar met kort op elkaar evenementen naar Assen, Nijmegen en Den Haag. Nu valt er een vrij lange zomerstilte, maar voor dit najaar staat er al het nodige op het programma!

Reis "Om de Noord" op 14, 15 en 16 september 2007

In het vorige bulletin maakten we al melding van het plan in plaats van een buitenlandexcursie een driedaagse kunstreis naar Noord-Nederland te organiseren. Er zijn daar vele interessante en soms ook onbekende reisdoelen met betrekking tot kunst en architectuur rond 1900. Door de lange reisafstand voor vele van onze leden is een bezoek qua tijd meestal niet mogelijk, met name aan locaties die met openbaar vervoer slecht te bereiken zijn. De organisatie van deze busreis is in handen van Asgard te Groningen die culturele reizen organiseert. Er is optimale aandacht voor de kunsthistorische toelichting. De prijs zal bescheiden zijn. Op zeer korte termijn ontvangt u rechtstreeks informatie van hen. Warm aanbevelen!

Bezoek aan Hattem op zaterdag 3 november 2007

Niet veel mensen blijken dit charmante Hanzestadje te kennen dat op een steenworp afstand van Zwolle ligt (dus uit het hele land goed bereikbaar). Aanleiding voor een VVNK-evenement is een overzichtstentoonstelling in het Voerman Museum van Reinier Bakels (1873-1956) schilder van haven- en stadsgezichten en landschappen van onder andere Zuiderzestadjes en Texel (zie ook het jubileumboek 'Vernieuwing en Bezinning' van het Drents Museum). In het Voerman Museum krijgen we een rondleiding met een exposé over Voerman sr. en jr. en we bezoeken het Anton Pieck museum dat een verrassing zal blijken te zijn. Een stadswandeling completeert het programma. Kortom: reserveert u de datum.



R.S. Bakels
Gezicht op Monnickendam

VAN HET BESTUUR

Dringend gezocht: bestuurslid evenementen-organisatie

Zoals al eerder onder de aandacht gebracht is de benoeming van een bestuurslid voor de organisatie van de evenementen hoogst urgent. Thea Meulders, die dat tot de ALV volgend voorjaar ad

interim nog voor haar rekening neemt, treedt dan onherroepelijk af. **Gaarne suggesties voor kandidaten, of bent u zelf bereid?** Ook nieuwe leden voor de evenementencommissie ter ondersteuning zijn zeer welkom.

Penningmeesterschap; ALV op 3 november 2007.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 31 maart 2007 kwam de opvolging van onze penningmeester Jaap Bakkum aan de orde. Het verslag vermeldt "Het bestuur prijst zich zeer gelukkig dat inmiddels mw Thea de Hilster zich bereid heeft verklaard het penningmeesterschap op zich te nemen waarbij dhr Eef de Hilster haar bij de ledenadministratie zal assisteren. (Hij maakt zich als webmaster reeds zeer verdienstelijk.) Een benoeming per heden van haar zou formeel onjuist zijn maar mw de Hilster zal voortaan de bestuursvergaderingen bijwonen waarbij dus naar verwachting t.z.t. de ALV zal worden voorgesteld haar te benoemen."

Welnu, het bestuur stelt nu van harte voor Thea de Hilster als bestuurslid te benoemen. Omdat Jaap Bakkum eigenlijk al had zullen aftreden maar gelukkig nog wilde aanblijven tot de opvolging geregeld was willen we de benoeming spoedig laten ingaan. Daartoe zullen we tijdens het evenement in Hattem op 3 november 2007 gedurende de lunch een zeer korte Algemene Ledenvergadering inlassen met als enig inhoudelijk agendapunt de benoeming van Thea de Hilster als bestuurslid. Het bestuur verdeelt volgens de statuten de functies en is dus voornemens haar met het penningmeesterschap en de ledenadministratie te belasten. Mocht u een tegenkandidaat

VVNK EVENEMENTEN KORT

- 14-16 september 2007 "Reis om de Noord"
- 3 november 2007 Bezoek aan Hattem (en korte ALV)

INHOUDSOPGAVE

- Evenementen (pag 1)
- Van het bestuur (pag 1)
- Tips van leden aan leden (pag 2)
 - Open monumentendag
 - Brussel, Art Nouveau
 - Keulen en Düsseldorf
 - 'Pierre Cuypers'-jaar
- Willem Witsen. Werkgroep, bezoek Witsenhuis (pag 3)
- Impressie. Evenement 25 mei jl.: Haagse binnenstad en Vredespaleis (pag 3)
- Boekaankondiging (pag 4)
- Tentoonstellingsagenda (pag 4 e.v.)

(Vervolg van pagina 1)

willen indienen of zich tegenkandidaat willen stellen dan kunt u dat schriftelijk aan de secretaris mededelen.

Overigens zijn er geen opmerkingen op het toegezonden concept-verslag van de ALV van 31 maart binnengekomen zodat het is vastgesteld.

TIPS VAN LEDEN AAN LEDEN

U zult vast wel eens een kunstontdekking doen waarvan u denkt: "dit is niet zo bekend maar de moeite waard, daar zou meer bekendheid aan gegeven moeten worden". Denk aan een onbekend museum of architectuur(wandeling). Welnu u zou hierover dan een beknopt stukje voor de nieuwsbrief kunnen schrijven. Ook aankondigingen voor bijv. symposia zijn welkom.

Open Monumentendag

Deze vindt plaats op 8 en 9 september met als thema 'moderne monumenten (1900-1965)'.

Fred Westen:

Brussel, Art Nouveau

In oktober vindt in Brussel met name in de weekends een Biënnale Art Nouveau plaats.

Kees de Wreede (enigszins bewerkt):

Keulen en Düsseldorf

Museum für Angewandte Kunst, Keulen

Dit museum is zuiver een kunstnijverheidsmuseum, schilderkunst is praktisch afwezig.

Op de eerste etage van het museum bevindt zich het belangrijkste gedeelte van de permanente collectie. In een soort hoefijzervorm loop je van de Middeleeuwen naar de Jugendstil of andersom. Op de tweede etage zijn ruimtes voor tijdelijke tentoonstellingen. Op de begane grond zijn twee grote zalen voor 20 eeuwse toegepaste kunst na de Jugendstil periode. Deze afdeling is momenteel gesloten vanwege een nieuwe inrichting en deze zalen zullen medio 2007 weer worden geopend. Men heeft, en dat is waarschijnlijk tijdelijk, verspreid door de zalen op de eerste etage, hier en daar losse voorwerpen en vitrines met objecten uit de periode 20ste eeuw geplaatst. Ik vond dat dit een heel verrassend effect gaf.

De Jugendstil periode beslaat in dit museum twee grote zalen. Er is een internationale collectie te zien, met nadruk op Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk. Nederland is vertegenwoordigd met een vitrine met Rozenburg eierschaal porselein.

Het prettige in Keulen is - als je met het openbaar vervoer reist - dat het station tegen het centrum van de stad aan ligt. Het museum ligt op ongeveer tien minuten lopen van het station. De andere grote musea in Keulen liggen ook in het centrum van de stad en dicht bij het station.

(Zie voor info: www.museenkoeln.de en klik vervolgens op 'Museum für Angewandte Kunst'.)

Museum Kunst Palast, Düsseldorf

Dit museum ligt heel mooi aan de Rijn. Met openbaar vervoer heel goed te bereiken. De afstanden in Düsseldorf

Symposium 2008

In beginsel willen we om het jaar een symposium organiseren, mogelijk in samenwerking met een museum of andere organisatie. Suggesties voor 2008 zijn zeer welkom, als het kan graag op korte termijn.

dorf zijn wel veel groter dan in Keulen

Het glasmuseum Hentrich is in feite een onderdeel of afdeling van het grotere Museum Kunstpalast. In dit museum is wel veel schilderwerk te vinden uit allerlei perioden en er zijn grote tijdelijke tentoonstellingen.

Het glasmuseum is vernoemd naar professor dr. Helmut Hentrich, een belangrijke Duitse architect. Hij is enige jaren geleden op hoge leeftijd overleden. Hij was in Nederland eigenaar van het leuke kasteeltje Groot Buggenum ergens in Limburg.

Professor Hentrich was een gepassioneerd verzamelaar, van onder andere glas uit vele perioden, maar met een nadruk op de Franse Jugendstil. Hij is al heel vroeg begonnen met schenken van glas en het in bruikleen geven daarvan aan dit Düsseldorfse museum. Na zijn dood zijn alle bruiklenen aan het museum gelegateerd.

Een andere hele bijzondere collectie die in het bezit van dit museum is gekomen, is de collectie van Gerda Koepff. Dit is een collectie van uitsluitend Frans Jugendstil glas van een zeer hoogwaardige kwaliteit. De collectie wekt de indruk dat de verzamelaarster over ruime middelen beschikt moet hebben. De hoogtepunten in dit museum zijn de twee zaaltjes met de collecties van professor Hentrich en de collectie van Gerda Koepff. Verder is het glas in dit museum op verschillende manieren gerangschikt.

Er is een chronologische opstelling, van het oude Romeinse glas tot en met het moderne studioglas. Er zijn vitrines met collecties van schenkingen en bruiklenen. En er is een hele uitgebreide studiecollectie die op techniek is gerangschikt. Al met al heel veel glas.

Voor tijdelijke glastentoonstellingen wordt de foyer gebruikt van het nabijgelegen concertgebouw (Grünes Gewölbe in der Tonhalle)

NB Dit najaar wordt er Franse en Russische kunst getoond uit de periode 1870-1925 afkomstig uit Moskou en St Petersburg (zie tentoonstellingsagenda).

(Zie voor info: museum-kunst-palast.de)

Francis Knoop-Willemsen (bewerkt):

'Pierre Cuypers'-jaar, NAI, Roermond

2007 is het jaar waarin de afronding plaatsvindt van de inventarisatie en de catalogisering van het archief van Pierre Cuypers (1827-1921). Deze architect was de ontwerper van onder andere het Centraal Station en het Rijksmuseum te Amsterdam en tal van kerken.

Dit najaar wordt aandacht besteed aan Cuypers door het **Nederlands Architectuur Instituut (NAI)** te Rotterdam en het **Stedelijk Museum** in Roermond. Dit prachtige museum is in 1853 door hem gebouwd en bewoond. Zijn befaamde werkloodsen (analoog aan die in de middeleeuwen), waarin destijds de beeldhouwers, schilders en

andere ambachtslieden tegelijkertijd werkten, zijn nog intact. In het museum is een zeer heldere en informatieve film te zien (duur: ca 60 minuten) over het leven en werken van de beroemde bouwmeester. Er is een 'route' door Roermond, waar hij geboren werd en lang woonde, langs zijn Munsterkerk, huizen en andere bouwwerken.

De routebeschrijving is te koop voor € 1,50. Een dagje Roermond is snel gevuld...

(Zie voor Info:

www.cuypersroermond.nl en museum.roermond.nl)

WILLEM WITSEN

Francis Knoop-Willemsen (bewerkt)

Werkgroep Willem Witsen

Dankzij een tip via de Nieuwsbrief van de VVVK woonde ik op 26 maart 2007 in Arti et Amicitiae een boeiende presentatie bij over de schilder, etser en fotograaf Willem Witsen (1860-1923). Het programma werd aangeboden door de Werkgroep Willem Witsen. Deze werkgroep streeft er naar de nu nog verspreide tekst- en beeldcollecties over zijn leven en werk zoveel mogelijk te herordenen en toegankelijk te maken in één digitaal systeem. De correspondentie en de dagboekjes van Witsen zullen vermoedelijk al vanaf eind 2007 te vinden zijn op de site van het *Geheugen van Nederland*:

(info: geheugenvannederland.nl)

Contactadres Werkgroep: Plantage Lepellaan 6 1081 DL Amsterdam; e.wouthuysen@hetnet.nl

Witsenhuis

Het Witsenhuis te Amsterdam bezoeken lag in het verlengde van het symposium.

Dit monumentale pand werd in 1885 gebouwd voor een vermogend beeldhouwer. Al in 1891 vestigde Witsen zich

op dit adres. Hij ontving er - met een onderbreking van enkele jaren, waarin hij elders woonde - zeer gastvrij vele tijdgenoten uit de literaire wereld en kunstenaarskringen. Het werd het culturele trefcentrum van de Tachtigers. In 1906 werd het atelier op de eerste verdieping heringericht en werd deze ruimte ook als ontvangst-, woon- en slaapvertrek gebruikt. Marie Witsen-Schoor, zijn tweede vrouw, heeft het huis en de inboedel aan de Nederlandse Staat vermaakt. Het centrale vertrek wordt sindsdien als museum beheerd in de sfeer van weleer.

Nog altijd mogen in de andere vertrekken Nederlandse schrijvers zich (tijdelijk) huisvesten. Jessica Voeten groeide hier op met haar ouders Bert Voeten en Marga Minco. Van haar hand is het boek: *Het Witsenhuis*, ISBN 9789045009087, uitgeverij Atlas 2003, gebonden 192 blz, zwart-wit illustraties € 39,90 .

Het Witsenhuis ligt aan het Oosterpark 82 A 1 1092 AV en is op schriftelijke aanvraag aan dit adres te bezichtigen (Cie van beheer van het Witsenhuis; afd. rondleidingen). Men krijgt dan een gratis rondleiding met gedetailleerde toelichting van twee uren; maximaal vijf personen (ma t/m vrijdag, liefst dins-, woens- of donderdag, niet in schoolvakanties).

IMPRESSIE

Yvonne Weusten

Evenement 25 mei jl.: Haagse binnenstad en Vredespaleis

Als introduc e mocht ik een heerlijke dag meemaken in Den Haag met een rondleiding door de binnenstad en (als hoogtepunt) een bezoek aan het Vredespaleis.

De zon was al volop aanwezig, daarentegen lag het terras van café restaurant de Posthoorn om 14:34 uur nog in de schaduw. Een fris begin dat verwarmd werd door de enthousiaste begroetingen over en weer, door leden van de vereniging.

Na koffie en verse appeltaart, hmmm maakten wij ons klaar om met behulp van een gids de Haagse binnenstad nader te bekijken.

Het werd een interessante tocht langs de Algemene Rekenkamer, de Bank van Lanschot, de Hoge Raad, Hotel des Indes naar Dennenweg nr 56 om een Jugendstil voorgevel te bewonderen, en op Smidswater een Jugendstil balkon. En passant passeerden we het huis waar eerst Mata Hari en later Fie Carelsen (beiden flamboyant te noemen) hebben gewoond.

De Amerikaanse ambassade bracht een heel andere sfeer met haar bijzonder gevormde vensters.

We liepen verder langs het Korte Voorhout, de Lange

Houtstraat naar het Plein 1813 met de Witte Sociëteit om te eindigen bij de Haagsche Kluisch, ons lunchadres.

In het unieke Tuinhuis, in de voormalige privé-synagoge van de familie Edersheim, genoten we van een heerlijke lunch en aardige tafelgesprekken.

Maar er stond meer op ons programma, namelijk het Vredespaleis. Gezien het prachtige weer wandelden wij er naartoe. Andere leden van ons gezelschap gebruikten de bus. Iedereen was ruim op tijd, de ijsman ter plekke deed goede zaken.

Het Vredespaleis mag gezien worden, van buiten en - zoals nadien bleek - ook van binnen.

Onze jeugdige gids ging ons voor in de lange gangen en de trappenhuisen met prachtige uitbeeldingen in glas in lood. Hij nam ons mee in de rechtszaal van het Permanente Hof van Arbitrage, liet ons de vergaderzaal van de leden zien, met voor elk land een eigen, met wapen versierde, stoel. Hij noemde talrijke geschenken welke zich in het paleis bevinden. Kortom, je kwam ogen te kort om al dat moois tot je te nemen. Wij eindigden de rondleiding in de kelder waar eens 'het postkantoor' was gevestigd.

Al met al een zeer geslaagde dag waarvoor de organisatoren, wat mij betreft, een grote pluim verdienen.

Chapeau!

BOEKAANKONDIGING

Jaap Bakkum

Het Web der Schepping

Martine Bax, SUN, 2004, ISBN 90.85.06192 X, Paperback 533 blz., Prijs € 39,50.

Rond 1900 was de theosofie de inspiratie voor veel avant-gardekunstenaars. Als zodanig had zij grote invloed op de ontwikkeling van de kunst. Bij onze evenementen ontmoeten we dan ook regelmatig werk van kunstenaars die actief theosoof waren.

Hoewel deze leer dus een belangrijke inspiratiebron voor velen was, liepen biografen en auteurs daar tot dusver toch een beetje met een boogje omheen.

Martine Bax heeft daar met haar promotiewerk in 2004 verandering in gebracht.

Als benadering koos zij niet om van de kunstwerken uit te gaan van de levensbeschouwing. Met andere woorden: "Wat waren de concrete thema's in de theosofie, die de kunstenaar heeft bewogen en vervolgens hoe verwerkte hij die?"

Haar onderzoek begon dus met bestudering van de theosofische levensbeschouwing. Daarna bekeek zij hoe het werk van de kunstenaar daarin was terug te vinden en vergeleek dat met andere theosofische kunstenaars om daaruit iets gemeenschappelijks te ontdekken.

De studie werd hierdoor wel breed en kreeg - naast kunsthistorie - nog drie invalshoeken: te weten (ideeën) geschiedenis, sociaal economische geschiedenis en sociologie. Mede door de gebruikte interessante onderzoeksmethoden, duurde het gehele onderzoek dan ook van 1987 tot 2003. Met dat alles is de dissertatie omvangrijk geworden. Zonder de 93 blz. noten, een tekst van 331 pagina's plus een aantal bijlagen. De bijlagen



zijn ook niet gering: de imponerende literatuurlijst beslaat alleen al 62 blz.

Het boek telt 8 hoofdstukken. Zij behandelen na een Inleiding: De theosofie van Plato, via Paracelsus en Spinoza, naar Helena Blavatsky en Annie Besant, De ontwikkeling van de theosofie buiten Nederland sinds 1850-1890 en De voedingsbodem in Nederland sinds 1850, te weten de ideologische en sociaal-historische achtergronden van de theosofie als denksysteem.

Verder: De schilderkunst, met als oorsprong het Frans Symbolisme (1885-1904), en De schilderkunst in Nederland (1905- 1920). Het laatste aan de hand van 3 schilders die onder het vergrootglas worden gelegd: Herman Heijenbrock, Piet Mondriaan en Janus de Winter. Mondriaan krijgt de meeste ruimte. Het werden ware biografieën.

Het laatste deel bespreekt: De opkomst van de Vahana kunstenaarsloge en de Vahana-cursus, De Architectuur en Kunstnijverheid 1894 -1904, met ontwerpsystemen als trian-

gulaturen, kwadraturen, modulen, diagrammen, kiemcel-systeem, alsmede De ontwikkelingen in Architectuur en Kunstnijverheid 1904 – 1920, onder andere van geometrische naar organische systemen.

Er passeren ook nog de Gemeenschapskunst, Gesamtkunstwerk en Vrouwengelijkstelling.

Bijlage II bestaat uit een lijst Nederlandse kunstenaars die in de periode 1890-1920 lid waren van een theosofische loge of van de organisatie. Wel 416 worden er genoemd. Het begrip kunstenaar is daarbij wel ruim genomen, het beslaat eigenlijk dat van Creatieve beroepen. Ieder uit onze kringen, die maar enigszins de moed kan vinden, moet het boek zeker lezen.

TENTOONSTELLINGS-AGENDA PER JULI 2007

Alkmaar - Stedelijk Museum Alkmaar
072-5489789 / www.museumalkmaar.nl

Amersfoort - Armando Museum
033-4614088 / www.armandomuseum.nl

Amsterdam - Van Gogh Museum
020-5705200 / www.vangoghmuseum.nl

Amsterdam - Bijbels Museum
020-6242436 / www.bijbelsmuseum.nl

Amsterdam - Amsterdams Historisch Museum
020-5231822 / www.ahm.nl

Een overzicht van lopende en verwachte tentoonstellingen en veilingen die onze leden kunnen interesseren. Samenstelling: Ina van Gent.

Schilders van de velden. Hoogtepunten van het Groninger Expressionisme. t/m 15-10-07

Van Jongkind tot van der Leek.
t/m 16-09-07

Max Beckmann in Amsterdam, 1937-1947.
t/m 19-08-07

Van Goghs tekeningen: nieuwe inzichten.
t/m 07-10-07

Barcelona 1900 21-09-07 t/m 20-01-08

De Apocalyps van Max Beckmann
t/m 19-08-07

Modepaleizen 1880-1960
26-04-07 t/m 26-08-07

(vervolg van pagina 4)

Amsterdam - Museum het Rembrandthuis 020-5200400 / www.rembrandthuis.nl	Met de dood voor ogen. Eugeen van Mieghem (1875-1930) tekent zijn stervende muze. t/m 26-08-07
Amsterdam - De Hermitage 020-5308751 / www.hermitage.nl	Art Nouveau. 13-10-07 t/m 05-05-08
Arnhem - Museum voor Moderne Kunst 026-3512431 / www.mmkarnhem.nl	Het aardse paradijs van Kasper Niehaus schilder - kunstcriticus - verzamelaar. t/m 16-09-07 Het Mankes Perspectief 13-10-07 t/m 27-01-08
Assen - Drents Museum 0592-377773 / www.drentsmuseum.nl	Licht als leidraad Leven en werk van Frits Lensvelt. t/m 02-09-07 Meesters en Molens. 18-09-07 t/m 09-12-07
Bergen (NH) - Museum Kranenburgh 072-5898927 / www.museumkranenburgh.nl	Van Zaaïen tot Maaïen, een kleurrijke oogst uit de jaren '10 en '20. Het vroege voorjaar tot het late najaar verbeeld. t/m 30-09-07
Deurne - Museum de Wieger 0493-322930 / www.dewieger.nl	De Bergense School op Reis 24-06-07 t/m 02-09-07
Domburg - Marie Tak van Poortvliet Museum 0118-584618 / www.marietakvanpoortvlietmuseumdomburg.nl	Kleur en zon! Kunstenaarskolonies aan zee. t/m 23-09-07
Eelde - Museum de Buitenplaats 050-3095818 / www.museumdebuitenplaats.nl	Charlotte van Pallandt en Kees Verrwey, van buitenplaats naar buitenplaats. 22-04-0 t/m 26-08-07
Eindhoven - Museum Kempenland 040-2529093 / www.museumkempenland.nl	Schilderdorpen in de Kempen: de Molse School. t/m 02-09-07
's-Gravenhage - Gemeentemuseum 070-3381111 / www.gemeentemuseum.nl	Zeeuws Licht. Mondriaan in Domburg. t/m 05-08-07 Helene Schjerfbeck (1862-1946): het geheim van Finland. Landschappen, stillevens en portretten. t/m 02-09-07 Ordrupgaard. Van Courbet tot Kobke. 25-08-07 t/m 02-12-07
's-Gravenhage - Museum Mesdag 070-36214340 / museummesdag.nl	Floris Arntzenius, Portretten van Den Haag. najaar 2007
Groningen - Groninger Museum 050-3666555 / www.groningermuseum.nl	De Kring rond Kirchner. Expressionismus aus den Bergen. 15-09-07 t/m 13-01-08
Haarlem - De Hallen 023-5115775 / www.dehallen.com	Israels aan zee - Hollandse en Italiaanse strandtaferelen. t/m 19-08-07 Verwey en Boot - leerling en leermeester. t/m 19-08-07
Hattem - Voerman Museum 038-4442897 / www.voermanmuseumhattem.nl	Reinier Sijbrand Bakels. vanaf 13/10/07
Laren (NH) - Singer Museum 035-5393939 / www.singerlaren.nl	Altijd Prijs! Kermis in de kunst. t/m 02-09-07 Singer Solo: Martin Borgord. t/m 07-10-07 Meet the Singers! nieuwe opstelling eigen collectie Schilders van de Ziel. Symbolisme in Frankrijk. 02-10-07 t/m 27-01-08
Leeuwarden - Nationaal Keramiekmuseum Princessehof 058-2948958 / www.princessehof.nl	Nederlandse art nouveau en art déco. keramiek uit de periode 1880 - 1930. tot 01-01-2010
Leeuwarden - Fries Museum 058-2555500 / www.friesmuseum.nl	Pier Pander (1864-1919), Nederlands beroemdste beeldhouwer. t/m 06-01-08

(vervolg op pagina 6)

(vervolg van pagina 5)

Leeuwarden - Pier Pander Museum en Pier Pander Tempel
058-2338399 / www.historischcentrumleeuwarden.nl

Ateliernalatenschap Pander + beelden

Nijmegen - Museum het Valkhof
024-3608805 / www.museumhetvalkhof.nl

Antoon van Welie (1866-1956) - de laatste decadente schilder. t/m 12-08-07

Rotterdam - Kunsthal
010 - 4400301 / www.kunsthal.nl

Théophile-Alexandre Steinlen. Meester van Montmartre. 22-09-07 t-m 20-01-08

Spanbroek - Scheringa Museum voor Realisme
0226-351111 / www.scheringamuseum.nl

Het Mankes Perspectief 27-05-07 t/m 23-09-07

Zwolle - Museum de Fundatie, Paleis a/d Blijmarkt
0572-388188 / www.museumdefundatie.nl

150 jaar Voerman. De keuze van Henk van Ulsen.
t/m 19-08-07

DUITSLAND

Düsseldorf - Museum Kunst Palast
0211-899 2460 / www.museum-kunst-palast.de

Bonjour Russland. Franse en Russische meesterwerken van 1870-1925 uit Moskou en St. Petersburg.
15-09-07 t/m 06-01-08

[prentbriefkaart]
Teun Hocks
Zonder titel, 2000
Olieverf op getinte zwart-wit foto
Museum het Valkhof, Nijmegen

